

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

KDV Mirakels

Kwaliteitsonderzoek

voorschoolse educatie

Datum vaststelling: 5 oktober 2022

Samenvatting

De inspectie heeft op 12 september 2022 een onderzoek uitgevoerd naar de kwaliteit van de voorschoolse educatie op kindcentrum Mirakels.

De reden voor dit onderzoek is dat wij in 2022 een themaonderzoek uitvoeren naar de kwaliteit van de voorschoolse educatie op kinderdagverblijven in Nederland. Deze peuteropvangplek maakt deel uit van de steekproef die we hebben getrokken. Deze samenvatting is geschreven voor ouders en andere belangstellenden. In hoofdstuk drie van dit rapport geven wij een waardering voor de verschillende onderdelen die belangrijk zijn voor de voorschoolse educatie. Wij noemen dit standaarden. Per standaard beschrijven we wat goed gaat op het kinderdagverblijf en wat nog beter kan.

Wat gaat goed?

We zien dat de pedagogisch medewerkers goed rekening houden met wat de peuters nodig hebben. Zij werken met een gestructureerd VE programma, waarmee zij de brede ontwikkeling van de peuters volgen en stimuleren op het gebied van taal, rekenen, sociaal emotionele ontwikkeling en motoriek. Ze zetten gericht in op taalstimulering en woordenschatontwikkeling en passen hun keuzes voor aanbod en aanpak aan aan wat de kinderen nodig hebben. Bovendien is er op de peuteropvang aandacht voor een uitdagende en taalrijke inrichting. De pedagogisch medewerkers passen deze bij ieder thema aan, waardoor de peuters spelenderwijs steeds weer nieuwe dingen kunnen uitproberen en leren.

De pedagogisch medewerkers houden bij hoe het met de peuters gaat en registreren dit zorgvuldig. De pedagogisch medewerkers zijn zeer ervaren en deskundig en weten hoe en wanneer ze de peuters op hun niveau het beste kunnen aanspreken, stimuleren en uitdagen. Ze zorgen ervoor dat peuters extra aandacht en hulp krijgen als ze iets moeilijk vinden. Ook dagen ze de peuters uit om nieuwe dingen te leren. Dit gebeurt zowel individueel als in kringactiviteiten en kleine groepjes. Verder zorgen zij voor een warme en positief stimulerende sfeer in de groep.

**Kinderopvangorganisatie: Stichting
Kinderopvang Haarlemmermeer**

LRK-nummer: 223353929

Totaal aantal doelgroeppeuters: 12
(op de onderzoeksdag)

De pedagogisch medewerkers zorgen ervoor dat ouders weten hoe het met hun kind gaat. In overleg met de ouders dragen zij deze informatie, voordat de (doelgroep)peuter vier jaar wordt, over aan de leerkracht van groep 1-2 van de basisschool. Dit gebeurt volgens een zorgvuldige procedure van warme overdracht, waarbij de pedagogisch coach een belangrijke rol vervult. De ouders met wie we spraken, geven aan dat zij tevreden zijn over hoe het gaat op de peuteropvang en dat hun kind er met plezier naar toe gaat en veel leert op taalgebied.

Samen met de pedagogisch medewerkers werkt de leiding aan het verbeteren van de kwaliteit van de voorschoolse educatie. Ook volgen de leiding en de pedagogisch medewerkers regelmatig scholingen om bij te blijven en beter te worden in hun werk. De leiding van de peuteropvang verantwoordt zich (via de houder) aan de gemeente en aan ouders over de kwaliteit en de resultaten van de voorschoolse educatie.

Wat kan beter?

De leiding van peuteropvang gaat na in hoeverre de peuters zich voldoende hebben ontwikkeld voor ze naar groep 1-2 van de basisschool gaan en verantwoordt zich hierover. De wijze van verantwoording zal opnieuw bekeken moeten worden nu de toetsinstrumenten (peutertoetsen) om dit te doen in onbruik zijn geraakt. Het is wellicht ook goed om op locatieniveau na te gaan of de peuters zich naar verwachting ontwikkelen. Dit door deze verwachtingen mede aan de hand van ontwikkelingsdoelen vanuit het peutervolgsysteem concreet te maken. Zo kan beter nagegaan worden of de peuters zich op de diverse ontwikkelingsgebieden voldoende ontwikkeld hebben om met succes in de basisschool in te stromen.

Het programma dat de pedagogisch medewerkers hanteren beoogt tevens om ouders te betrekken bij de activiteiten op de peuteropvangplek. En ook om hen te stimuleren om thuis met hun peuter te spelen en hen nieuwe dingen te leren die ook op het kinderdagverblijf aan de orde komen. Deze onderdelen zijn gedurende de afgelopen (corona) periode wat in het slop geraakt. Het is de bedoeling dat deze binnenkort weer actief opgepakt gaan worden.

Wij denken dat de houder de deskundigheid van de medewerkers verder kan versterken door meer mogelijkheden te scheppen voor collegiale consultaties en wederzijdse locatiebezoeken. Zo kunnen de pedagogisch medewerkers meer van en met elkaar leren.

Vervolg

We sturen een afschrift van dit rapport naar de gemeente.

1. Opzet van het kwaliteitsonderzoek

De Inspectie van het Onderwijs onderzoekt bij een aantal kinderopvangvoorzieningen met gesubsidieerde voorschoolse educatie, de educatieve kwaliteit, de resultaten en de kwaliteitszorg van deze locaties. Zo ook op Kindcentrum Mirakels

Werkwijze

Wij vormen ons beeld van de kwaliteit door de praktijk van de voorschool te toetsen aan de standaarden uit het Onderzoekskader 2021 voorschoolse educatie en het primair onderwijs. Wij hebben onderstaande standaarden onderzocht.

Standaarden voor de voorschool	Onderzocht
Ontwikkelingsproces	
OP1 Aanbod	•
OP2 Zicht op ontwikkeling	•
OP3 Pedagogisch-educatief handelen	•
OP6 Samenwerking	•
Resultaten voorschoolse educatie	
OR1 Ontwikkelingsresultaten	•
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•

Onderzoeksactiviteiten

We hebben observaties uitgevoerd van de pedagogisch-educatieve praktijk in de groep, documenten geanalyseerd, gesprekken gevoerd met ouders, pedagogisch medewerkers, de VE coach en de leiding. Aan het eind van de onderzoeksdag hebben wij de resultaten van het onderzoek besproken met de pedagogisch medewerkers, de leiding, de zorgcoördinator en directeur van de kinderopvangorganisatie (houder).

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de waarderingen, de conclusie en het vervolgtoezicht. Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het onderzoek op de onderzochte standaarden. In hoofdstuk 4 is de reactie van de houder op het onderzoek en het rapport opgenomen.

Legenda

Waarderingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- K** Kan beter
- V** Voldoende
- G** Goed

2 . Hoofdconclusie en vervolg

In dit hoofdstuk beschrijven we de hoofdconclusie en geven we de afzonderlijke waarderings weer per standaard op kindcentrum Mirakels (peuteropvanggroep Toverbos).

Conclusie

We waarderen de kwaliteit van de voorschoolse educatie op Mirakels als Voldoende. Alle standaarden waarderen we als Voldoende met uitzondering van de standaard pedagogisch-educatief handelen die we de waardering Goed toekennen.

Context

De peuteropvang van Kindcentrum Mirakels is gehuisvest in een multifunctioneel gebouw waarin ook de (buiten)schoolse opvang en een kinderdagverblijf ondergebracht zijn. Het gebouw biedt veel voorzieningen en ruimten en wordt geflankeerd door een tweetal basisscholen. De betreffende basisscholen vormen samen met kindcentrum Mirakels educatie de Communityschool 'In de Breedte'. Sinds kort is de dagelijkse leiding in handen van een nieuwe leidinggevende en assistent leidinggevende, naast een al lang zittende assistent leidinggevende.

Basisvoorwaarden voorschoolse educatie volgens de GGD

De GGD-toezichthouder heeft op 2 november 2021 de basisvoorwaarden voorschoolse educatie onderzocht. Uit dit onderzoek bleek dat de basisvoorwaarden geen tekortkomingen vertoonden.

Afspraken over vervolgtoezicht

Wij zien naar aanleiding van dit onderzoek op dit moment geen aanleiding om afspraken te maken over vervolgtoezicht

3. Resultaten kwaliteitsonderzoek voorschoolse educatie

In dit hoofdstuk geven we per kwaliteitsgebied de waarderungen en de resultaten van het onderzoek op Kindcentrum Mirakels.

3.1. Ontwikkelingsproces

Ontwikkelingsproces	K	V	G
OP1 Aanbod		•	
OP2 Zicht op ontwikkeling		•	
OP3 Pedagogisch-educatief handelen			•
OP6 Samenwerking		•	

De standaard *Aanbod (OP1)* waarden we als Voldoende.

De pedagogisch medewerkers van de peuteropvang gebruiken een erkende VE-methode. Hiermee stimuleren zij de ontwikkeling van de peuters op het gebied van taal, rekenen, de sociaal-emotionele ontwikkeling en de motoriek. We constateren dat de pedagogisch medewerkers doelgericht werken aan de uitvoering van het aanbod. Tevens maken zij bewuste keuzes in de uitwerking van de thema's, rekening houdend met de kenmerken van de kinderen en met wat al eerder aangeboden is. Het aanbod is zodanig van opzet en inhoud dat het de kinderen gericht voorbereidt op een goede start in groep 1 van de basisschool.

De pedagogisch medewerkers richten de ruimte aantrekkelijk en functioneel in. In de inrichting zien we dat er aandacht is de ontluikende geletterd- en gecijferdheid van de peuters. Ook zijn er voldoende ingerichte speelhoeken en bijbehorende spel- en leermaterialen aanwezig, waarmee de peuters ontdekkingen kunnen doen.

Het aanbod voorziet ook in de mogelijkheid om ouders thuis te laten oefenen met hun kinderen op de diverse ontwikkelingsgebieden. Dit onderdeel is de laatste tijd te weinig aan bod gekomen, mede als gevolg van alle corona-maatregelen.

De standaard *Zicht op ontwikkeling (OP2)* waarden we als Voldoende.

De pedagogisch medewerkers volgen de ontwikkeling van de peuters op de verschillende ontwikkelingsgebieden met behulp van een gestandaardiseerd observatie-instrument. Zij registreren hun observaties op zorgvuldige wijze. Dit gebeurt nu nog handmatig. De bedoeling is dit binnenkort met een digitaal instrument gaat gebeuren, zodat de bevindingen makkelijker verwerkt en met ouders gedeeld kunnen worden. De pedagogisch medewerkers en ook de voorschoolse educatie coach benutten de observatiegegevens om waar nodig extra ondersteuning of uitdaging te bieden aan de kinderen. De pedagogisch medewerkers bespreken de ontwikkeling van de kinderen op vaste momenten in het jaar met ouders. De ouders met wie wij gesproken hebben, zijn tevreden over hoe zij geïnformeerd worden over de ontwikkeling van hun kinderen.

Als de peuters (extra) zorg nodig hebben die de pedagogisch medewerkers zelf niet kunnen bieden, dan zorgen de pedagogisch medewerkers voor doorverwijzing naar en aanmelding bij externe zorg, bijvoorbeeld logopedie. Ook zijn er korte lijnen met de collega's van het plaatselijke medisch orthopedagogisch centrum.

De standaard *Pedagogisch-educatief handelen (OP3)* waarden we als Goed. Dit doen wij op basis van observaties van de groep en het educatief handelen van de pedagogisch medewerkers. De pedagogisch medewerkers laten in houding en aanpak blijken dat ze hun vak goed verstaan. Door middel van (doel)gerichte en doordachte activiteiten, aangepast aan het tempo en de belangstelling van de peuters slagen zij erin hen tot leren te brengen. Dit gebeurt in een stimulerende, warme sfeer.

De pedagogisch medewerkers zorgen voor een uitnodigend en respectvol klimaat, waarin de regels en routines duidelijk en voorspelbaar zijn en de kinderen regelmatig aangemoedigd en gecompimenteerd worden. Dit zorgt ervoor dat de peuters zich op hun gemak voelen en actief en betrokken zijn. De pedagogisch medewerkers structureren het programma zo dat de peuters in hun eigen tempo dingen kunnen uitproberen en leren. Dit doen zij met geschikte opdrachten, kringactiviteiten, heldere uitleg, vrij spel en begeleid spel. De (doelgroep) peuters worden extra ondersteund door de voorschoolse educatie coach.

Tijdens de observaties zagen we ook dat de pedagogisch medewerkers de activiteiten evenwichtig over het dagdeel verdelen en dat ze de tijd effectief benutten. Ze stemmen de instructies, spelbegeleiding, opdrachten af op de mogelijkheden en behoeften van de peuters. Ze gebruiken bij de instructies en opdrachten passende werkvormen, vragen door en gaan actief na of peuters de opdrachten begrijpen.

De pedagogisch medewerkers nodigen de peuters steeds uit tot interactie, zowel met de medewerkers als met elkaar. Zij stimuleren hen om dingen te vertellen en uit te proberen.

De standaard *Samenwerking (OP6)* waarden we als Voldoende.

De leiding van de peuteropvang en de pedagogisch medewerkers werken samen met de basisscholen in Hoofddorp door, bij de overdracht (via de coach) informatie over de doelgroeppeuters uit te wisselen. Er zijn vaste afspraken over de wijze waarop ze de gegevens van de peuters aanleveren aan de basisschool.

Met de beide scholen in de Communityschool is een initiatief gestart om peuters en kleuters op vaste momenten samen te laten spelen. Voor de doelgroeppeuters geldt deze mogelijkheid nog niet. Het verdient aanbeveling om na te gaan of dit ook voor hen te realiseren is om zodoende een vloeiende overgang voor hen naar de basisschool te bevorderen.

Ook de ouders met wie wij gesproken hebben, zijn tevreden over hoe de samenwerking en informatievoorziening vanuit de peuteropvangplek verloopt. Dit gebeurt onder andere via een specifieke app en algemene informatie over de thema's die aan bod komen.

De peuteropvang ziet ouders als partner in het stimuleren van de ontwikkeling van hun kinderen en zij stemt haar ouderbeleid daar op af. Het stimuleren van de betrokkenheid onder de ouders bij de activiteiten en het beleid van de peuteropvanglocatie biedt, na de beperkingen van de corona periode, nu ruimte voor verbetering.

3.2. Resultaten voorschoolse educatie

Resultaten voorschoolse educatie	K	V	G
OR1 Ontwikkelingsresultaten		●	

De standaard *Ontwikkelingsresultaten (OR1)* waarden we als Voldoende.

Kindcentrum Mirakels heeft hoge verwachtingen van de voortgang in de ontwikkeling die de peuters kunnen bereiken aan het eind van de voorschoolse periode. Op gemeentelijk niveau en het niveau van de houder van de kinderopvangorganisatie zijn doelen opgesteld voor de verwachten leerontwikkeling van de doelgroeppeuters gedurende de voorschoolse periode. Aan de hand van de gegevens uit het kindvolgsysteem en peutertoetsen wordt nagegaan of de kinderen daadwerkelijk de beoogde vorderingen op de diverse ontwikkelingsgebieden bereiken. De laatste jaren schommelt het succespercentage rond de 70 procent. Waardoor dit percentage al dan niet beïnvloed wordt, en welke interventies wellicht nodig zijn om dit percentage verder te doen stijgen is nog een vraag

die op beantwoording wacht. Dit geldt zowel op beleidsniveau als op het niveau van de praktijk van de voorschoolse educatie.

De wijze van verantwoording zal overigens opnieuw bekeken moeten worden nu de toetsinstrumenten (peutertoetsen) die hiervoor gebruikt worden in onbruik zijn geraakt. Het is daarnaast goed om scherper op locatieniveau na te gaan of de peuters zich naar verwachting ontwikkelen. Dit door deze verwachtingen mede aan de hand van ontwikkelingsdoelen vanuit het peutervolgsysteem concreet te maken. Zo kan beter nagegaan worden of de peuters zich op de diverse ontwikkelingsgebieden voldoende ontwikkeld hebben om met succes in de basisschool in te stromen. Ook terugkoppelingsgegevens van de basisschool zouden hiervoor benut kunnen worden.

Overigens signaleren ouders en pedagogisch medewerkers zichtbare groei in de ontwikkeling van de peuters op de diverse gebieden op het moment dat zij instromen in groep 1 van de basisschool. Dit blijkt ook op basis van de gegevens vanuit het kleutervolgsysteem.

3.3. Kwaliteitszorg en ambitie

 Kwaliteitszorg en ambitie	K	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		•	
KA2 Kwaliteitscultuur		•	
KA3 Verantwoording en dialoog		•	

De standaard *Kwaliteitszorg (KA1)* waarden we als Voldoende.

De houder van het kindcentrum heeft in haar (pedagogisch) beleidsplan samen met de voorscholen opgeschreven wat ze met de voorschoolse educatie willen bereiken. De houder heeft ook aangegeven hoe zij de kwaliteit van de voorschoolse educatie bewaakt en wil bevorderen. De GGD houdt jaarlijks toezicht op de basiskwaliteit.

De peuteropvangplek heeft duidelijk voor ogen wat zij beoogt met de voorschoolse educatie. Zij heeft een van het stichtingsbrede pedagogisch beleidsplan afgeleid locatiespecifiek werkplan gemaakt waarin doelen, voorwaarden en pedagogische afspraken vastgelegd zijn.

De leiding van de opvang evalueert regelmatig via evaluaties en tevredenheidsonderzoeken onder de externe en interne partners of de doelen bereikt worden en welke onderdelen van het beleid en de uitvoering daarvan verbetering behoeven. Hierbij betreft zij tevens het pedagogisch-educatief handelen van de pedagogisch medewerkers. De respons van ouders op de tevredenheidspeiling zou nog vergroot kunnen worden door de vragenlijsten ook in de Engelse taal aan te bieden.

Ook de resultaten van de voorschoolse periode worden betrokken bij de evaluaties al zouden die een wat meer prominente plek kunnen krijgen in de effectmeting van het voorschoolse programma en de daaruit voortvloeiende verbeteractiviteiten.

De standaard *Kwaliteitscultuur (KAz)* waarden we als Voldoende.

Het beleid van de voorschool om haar visie op de kwaliteit van voorschoolse educatie en ambities in de praktijk te realiseren is breed gedragen. Daarnaast is er bij eenieder bereidheid om gezamenlijk de voorschoolse educatie verder te verbeteren.

De inzet van de overkoepelend functionerende zorgcoördinator en de op de locaties ingezette VE-coaches dragen bij aan een cultuur van professionele samenwerking en deskundigheidsbevordering. Er is daarnaast sprake van een duidelijke taak- en verantwoordelijkheidsverdeling.

De leiding en de pedagogisch medewerkers werken gezamenlijk aan verbetering van hun professionaliteit. Zo volgen zij verschillende scholingen om hun kennis en vaardigheden op peil te houden en/of te versterken.

Wij zien mogelijkheden binnen de stichting om meer en gericht van elkaars deskundigheden gebruik te maken. Locatieoverstijgende leeractiviteiten, collegiale consultaties en wederzijdse bezoeken zouden een bijdrage kunnen leveren aan een verdere versterking van een professionele cultuur waarbij het gebruikelijk is van en met elkaar te leren.

De standaard *Verantwoording en dialoog (KA3)* waarden we als Voldoende.

De leiding van de peuteropvang verantwoordt zich (via de houder) aan de gemeente over het gevoerde beleid ten aanzien van voorschoolse educatie. Het gaat hierbij bijvoorbeeld over het aantal doelgroepeuters en over het aantal maanden dat zij voorschoolse educatie hebben gehad. Ook verantwoordt zij zich over de behaalde resultaten.

De peuteropvang zou zich in de toekomst nog beter kunnen verantwoorden over de bereikte resultaten door hierbij gebruik maken van de terugkoppelingsgegevens van de basisscholen waar de peuters na afloop van de voorschoolperiode naartoe doorstromen. Dit kan inzicht geven in de factoren die de ontwikkeling van de kinderen tijdens de voorschoolse periode al dan niet positief hebben beïnvloed en tevens hoe dit doorwerkt in de verdere ontwikkelen van de kinderen tijdens de kleuterperiode.

Men verantwoordt zich via de website en informeert ouders via de ouderapp en nieuwsbrieven. Uit de gesprekken die we voerden met enkele ouders blijkt dat de peuteropvangplek hen adequaat en tijdig informeert over de thema's, activiteiten en algemene ontwikkelingen op de peuteropvangplek.

4. Reactie van de houder

Hieronder geeft de houder een reactie op de uitkomsten van het onderzoek en geeft de houder aan hoe ze hier mee aan de slag gaat.

Bedankt voor u uw verslag, wij zijn blij met de uitkomst voor dit onderzoek en de waardering en ervaring van de pedagogisch medewerkers die daarin wordt benoemd.

Met de genoemde punten gaan wij als volgt aan de slag.

Collegiale consultaties: Wij nemen deze bevinding van harte en gaan dit op organisatie niveau bekijken wat hier in haalbaar is.

De doelgroep peuters wennen op naastgelegen basisscholen: Wij zijn met elkaar in onderzoek om te kijken hoe dit mogelijk te gaan maken.